

**SAMOEVALVACIJSKO POROČILO
ŠOLSKO LETO 2009-2010**

1 UVOD

Evalvacija je proces, v katerem se osmislijo informacije, zbrane med nadzorom izvajanja dejavnosti in uresničevanja zastavljenih ciljev. Z njo ugotavljamo, do kolikšne mere in na kakšen način smo le-te dosegli. Izvajamo jo, da bi ovrednotili in določili vrednost, kakovost, uporabnost, učinkovitost ali pomembnost tistemu, kar evalviramo. Na podlagi ugotovitev oblikujemo zaključke in ukrepe, s katerimi bomo lahko ugotovljeno stanje spremenili ali nadgrajevali.

V povezavi z zagotavljanjem kakovosti v izobraževanju je že dlje časa predmet razprav razmerje med samoevalvacijo (kako vidim sebe) in zunanjo evalvacijo (kako me vidijo drugi). Zunanja evalvacija je po mnenju večine sicer potrebna, vendar pa jo hkrati tudi kritizirajo. Prav zaradi tega in kot odziv na novejšo trende decentralizacije in povečane avtonomije vrtcev in šol, so v mnogih državah razvili metode evalvacije, ki omogočajo več sodelovanja in spodbujajo samoevalvacijo.

Samoevalvacijo, ki se razvija v pomemben del delovanja v šolstvu, je potrebno načrtovati. Je proces, namenjen izboljševanju kakovosti izobraževanja. Njen namen je izboljšati kakovost učenja in poučevanja ter okrepiti sposobnost šole, da samoevalvacijo vseh pomembnejših dejavnosti sistematično (načrtno in periodično) izvajajo. Namen zunanje evalvacije pa ni predvsem nadzor in rangiranje, temveč zunanja spodbuda k izvajanju samoevalvacije in javnemu poročanju vrtcev in šol o rezultatih delovanja – posredovanje transparentnih informacij vsem udeležencem izobraževanja.

V skladu s spremembo Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (48. in 49. člen ZOFVI, Ur. l. 115/03, 36/08) mora vsak javni vzgojno - izobraževalni zavod vsako leto izdelati Letno poročilo o samoevalvaciji šole, ki ga mora obravnavati in sprejeti svet šole.

Kot rezultat potrebe po vrednotenju kakovosti dela in razvoja šole ter zakonske obveze vsake šole, je nastalo tudi to Poročilo o samoevalvaciji Osnovne šole Sladki Vrh, v katerem bomo za šolsko leto 2009/10 vrednotili del našega delovanja.

2 PODROČJE SAMOEVALVACIJE

Sodelovanje šole s starši je za nas izjemno pomemben segment našega dela. Čeprav smo v samoevalvacijskem poročilu v šolskem letu 2007/08 ugotovili, da starši naših učencev večinoma izražajo zadovoljstvo glede sodelovanja s šolo, smo hkrati ugotavljali tudi, da so, tudi po ocenah strokovnih delavcev šole, v mnogih segmentih sodelovanja premalo aktivni in motivirani.

Glede na ugotovitve iz šolskega leta 2007/08 smo v šolskem letu 2008/09 izdelali akcijski načrt za poudarjanje, ohranjanje in krepitev močnih področij ter za odpravljanje napak in izboljševanje šibkih področij dela s starši. Delo in prednostne naloge na področju sodelovanja s starši smo takrat načrtovali na naslednji način.

- ✓ Oblikovanje tima staršev za sodelovanje pri organizaciji dela šole (prostovoljna vključitev).
- ✓ Šola za starše (štiri srečanja na aktualne teme aktivnega starševstva).
- ✓ Delavnice za starše (dve srečanja).
- ✓ Motiviranje staršev za pogostejše obiskovanje roditeljskih sestankov, govornih ur, izobraževanj.
- ✓ Organizacija športnega popoldneva – druženje treh generacij.
- ✓ Nadaljnja samoevalvacija (s vprašalniki).

Tako bomo v letnem poročilu o samoevalvaciji šole za šolsko leto 2009/10 ponovno ovrednotili prav *sodelovanje šole s starši*.

3 POTEK SAMOEVALVACIJE

Da bi čim učinkoviteje samoevalvirali stanje na tem področju, smo se dela lotili na naslednji način.

- ✓ Analizirali smo udeležbo staršev na formalnih in neformalnih oblikah sodelovanja s šolo.
- ✓ Pregledali in evalvirali smo delo ustanovljenega Tima staršev za vzgojno delovanje šole.
- ✓ S pomočjo vprašalnika smo starše povprašali o njihovem videnju sodelovanja s šolo.
- ✓ Evalvirali smo delovanje šole za starše.

3.1 ANALIZA UDELEŽBE STARŠEV NA FORMALNIH OBLIKAH SODELOVANJA S ŠOLO

Sodelovanje staršev s šolo zajema različne dejavnosti, ki potekajo v šoli v skladu z letnim delovnim načrtom šole. V tem segmentu samoevalvacije smo evalvirali sodelovanje na rednih in izrednih roditeljskih sestankih, na mesečnih govorilnih urah in individualnih govorilnih urah.

Strokovni delavci so sodelovanje staršev svojih oddelkov na formalnih in neformalnih oblikah sodelovanja s šolo analizirali s pomočjo vodene dokumentacije. S pregledom le-te smo prišli do naslednjih ugotovitev:

- ✓ Redne roditeljske sestanke (september, februar, maj) je obiskalo 52,7% staršev. Najslabše je bil obiskan septembrski roditeljski sestanek.
- ✓ Še slabše so bile obiskane govorilne ure, v povprečju jih je obiskalo 32,8% staršev. Govorilne ure so v povprečju slabše obiskovali starši učencev tretjega triletja.
- ✓ Druge oblike dela (predstavitve gimnastike v prvem triletju, dnevi odprtih vrat, kosanjev piknik) so se izvajale predvsem v prvem in deloma drugem triletju; teh dejavnosti so se starši udeleževali pogosteje (70%).
- ✓ Na šoli je bilo zabeleženih 6 otrok, katerih starši se niso v opazovanem šolskem letu niti enkrat oglasili v šoli.
- ✓ Učitelji so deloma že uporabljali tudi druge načine komunikacije s starši (telefonsko obveščanje, elektronska pošta, individualna vabila na razgovore).

3.2 ANALIZA DELA TIMA STARŠEV ZA VZGOJNO DELOVANJE ŠOLE

V okviru priprave Vzgojnega načrta šole smo v šolskem letu 2007/2008 v analizi stanja dela s starši in učenci zaznali manjšo aktivno vključenost staršev in učencev v delo in življenje šole. V skladu z navodili in podporo, ki nam jo je nudila OE ZRSŠ Maribor, smo takrat sestavili skupino staršev (po dva predstavnika posamezne oddelčne skupnosti), ki je aktivno sodelovala pri pripravi najprej Vzgojnega načrta, potem pa še Pravil šolskega reda. V skupini so bili starši, ki so bili pripravljeni aktivno sodelovati in so bili za delo na vzgojnem področju še posebej motivirani. Ti starši so bili pomembna vez med šolo in vsemi ostalimi starši posameznih oddelčnih skupnosti, v katerih so aktivno sodelovali, predvsem na roditeljskih sestankih. Skupaj z razredniki so obravnavali in reševali določene vzgojne problematike, sodelovali v analizi stanja, skupaj s preostalimi starši iskali dogovor o skupnih vrednotah in načelih, katerim naj sledi naš Vzgojni načrt, aktivno sodelovali pri oblikovanju Pravil šolskega reda in jih pomagali osmisliti.

Skupina, ki je aktivno sodelovala pri pripravi zgoraj navedenih dokumentov, je po letu dni delovanja ocenila, da je njeno delo uspešno in člani so izrazili željo, da bi delo potekalo na tak način še naprej. Tako je Tim staršev za vzgojno delovanje šole deloval tudi v šolskem letu 2009/2010, kljub temu, da smo zaključili z oblikovanjem dokumentov, kot sta Vzgojni načrt šole in Pravila šolskega reda.

V šolskem letu 2009/2010 se je Tim staršev za vzgojno delovanje šole sestel trikrat. Na srečanjih so se ukvarjali z aktualnimi temami (uresničevanje vzgojnih smernic šole) in delovali razvojno (izobraževanje za starše). Sodelujoči starši so na zadnjem srečanju pripravili kratka mnenja, vtise, tudi predloge, želje ... o sodelovanju v timu.

- ✓ *Pohvalila bi vzgojno delovanje šole. Menim, da je delovanje takšne skupine pozitivno in predlagam, da se sodelovanje na tak način nadaljuje tudi v prihodnje.*
- ✓ *Vsako timsko delovanje je bolj inovativno in plodno od delovanja posameznika. Sem za nadaljevanje takšnega dela.*
- ✓ *Pohvalila bi projekt razredni semafor, kjer učenci v razredu oblikujejo svoja pravila. Predlog: Roditeljski sestanki bi morali biti krajši in učinkovitejši.*

Delovanje tima staršev za vzgojno delovanje je zelo pozitivno in tako naj ostane tudi vnaprej. Želim si tudi, da bi vsi predstavniki posameznih oddelčnih skupnosti bili aktivni in se redno udeleževali srečanj.

- ✓ *Delovanje naše skupine se mi zdi smiselno in upam, da se bo v prihodnosti nadaljevalo. Predlog: Organizirali bi lahko delavnice, kjer bi sodelovali učenci, starši in učitelji hkrati. Nasploh predlagam večjo vključenost učencev v delavnicah, predavanjih ..., ki se pripravljajo za starše. Učence, ki imajo vzgojne težave in kršijo pravila, pa tudi učence, ki imajo učne težave je potrebno bolj vključiti v aktivnosti, ki se pripravljajo za starše. Tako bomo krepili njihova močna področja. Tudi ti učenci namreč nekaj znajo, se želijo dokazati ...*
- ✓ *Vzgojni načrt šole je dober. Sodelovanje staršev pri njegovem oblikovanju je zelo pozitivno. Dovolj sta dve srečanja tima.*
- ✓ *V delovanju tima za vzgojno delovanje je v prihodnosti potrebno dati več poudarka konkretnim problemom, manj naj bo splošnih tem.*
- ✓ *Menim, da se z delovanjem tima za vzgojno delovanje šole lahko pripomore k boljšim odnosom in komunikaciji v šoli.*

Analiza vprašalnika je pokazala, da starši, člani tima, visoko vrednotijo in podpirajo njegovo nadaljnje delovanje.

3.3 ANALIZA VPRAŠALNIKA ZA STARŠE

Z anketnim vprašalnikom smo starše povprašali o njihovem videnju sodelovanja šole in staršev. Analiza je pokazala naslednje.

- ✓ Starši so menili, da je e-obveščanje, ki smo ga v tem letu začeli aktivneje uvajati, odličen način komunikacije.
- ✓ Starši so izrazili željo po kasnejšem terminu govorilnih ur ter več sprotnih informacij o svojem otroku.
- ✓ Starši so izrazili željo po več neformalnih srečanjih in druženjih (skupni izlet otroci-starši-razrednik, zaključni piknik, delavnice, druženja po vzorcu oratorijev), po sodelovanju z organizacijami v kraju (Rdeči križ, Civilna zaščita) in medgeneracijskem sodelovanju.
- ✓ Starši so predlagali, da se šola za starše izvaja v časovno ugodnejših terminih (kasnejša ura, v zimskem času) in da bi starši predhodno potrdili svojo udeležbo na predavanjih oz. delavnicah.
- ✓ Starši so bili mnenja, da bi morala postati udeležba na roditeljskih sestankih in govorilnih urah bolj obvezujoča za vse starše.

3.4 ANALIZA DELOVANJA ŠOLE ZA STARŠE

Prav vsi starši si želijo svojo starševsko vlogo opraviti kar najbolje. Pri tem se velikokrat znajdejo v dilemi, kako ravnati, da bo za otroka najbolje. Starši so te svoje dileme bolj ali manj odkrito izražali tudi na dotedanjih oblikah sodelovanja s šolo.

Zato smo se odločili, da staršem v okviru Šole za starše pripravimo predavanja in delavnice pod vodstvom strokovnjakov in ponudimo tematike, ki za katere so izražali zanimanje: učenje, postavljanje meja, zasvojenost, izbira poklica...

Ugotovili smo, da šola za starše kljub dobri pripravi ni delovala dobro, saj so se srečanj starši udeleževali v zelo skromnem številu. Kot običajno je bilo najbolje obiskano predavanje, organizirano neposredno pred drugim roditeljskim sestankom.

4 REZULTATI IN PREDLOGI IZBOLJŠAV

REZULTATI

Opravljen raziskava sodelovanja šole s starši je pokazala, da smo opazen napredek dosegli pri delovanju Tima staršev in pri aktivizaciji njegove vloge v širši skupnosti staršev po posameznih oddelkih šole. Starši so se tudi v večjem številu udeleževali drugih oblik dela (delavnic, kostanjevega piknika, predstavitve gimnastike), ki pa so bile večinoma izvedene v prvem in drugem triletju. Zadovoljni smo lahko z druženjem treh generacij, ki smo ga pripravili v mesecu maju. Korak naprej smo naredili tudi na področju obveščanja staršev preko elektronske pošte in spletne strani šole, kjer redno posredujemo vse aktualne informacije.

Ugotavljamo pa, da še vedno ne moremo in ne smemo biti zadovoljni z uspešnostjo šole za starše in z udeležbo na formalnih oblikah sodelovanja (govorilne ure, roditeljski sestanki). Cilj, ki smo si ga zadali, je vsaj en obisk staršev pri razredniku v šoli letno. Glede na rezultate vprašalnika ugotavljamo, da starši kot glavni razlog za slabše obiskane govorilne ure in šolo za starše navajajo neustrezen termin.

PREDLOGI IZBOLJŠAV

Na osnovi teh ugotovitev predlagamo naslednje konkretne izboljšave:

- ✓ Govorilne ure bomo premaknili iz termina 13.30 – 15.00 na kasnejši termin, in sicer 17.00 – 18.30.
- ✓ Razredniki bodo starše, ki se v treh mesecih ne bodo oglasili v šoli pri razredniku, osebno pozvali na razgovor v šolo.
- ✓ Šolo za starše bomo izvajali neposredno pred govorilnimi urami oz. roditeljskimi sestanki.
- ✓ Z nadgradnjo računalniškega programa E-šola bomo učiteljem omogočili še ažurnejše posredovanje aktualnih informacij staršem o delovanju šole in o njihovem otroku.
- ✓ Nadaljevali bomo z delovanjem Tima staršev in z neformalnimi oblikami druženja; te bomo skušali vzpodbuditi tudi v tretjem triletju.

Pripravila: Maja Trojner Besedić,
članica tima za vzgojno delovanje šole

Ravnateljica: Andreja Košti

Sladki Vrh, februar 2011

Samoevalvacijsko poročilo je bilo predstavljeno Svetu staršev in Svetu zavoda 14. marca 2011.